

als de rente op het geïnvesteerde geld wordt gerekend dan is er veel meer op verloren. Daar er bij besluit van 12 augustus 1761 afgezien is van het zenden van textiel naar Perzië en er geen andere uitweg voor was, gaat de Hoge Regering ervan uit dat Heren XVII deze handelwijze zal goedkeuren. Volgens het besluit van 8 mei 1764 zou men eerst proberen er een acceptabele winst op te maken, maar dat was tevergeefs geweest. Op enige partijtjes beschadigde textiel genoemd in de besluiten van 4 en 21 september, 9 en 30 oktober en 21 december 1764 is bij een inkoopprijs van [fol. 2106] f 11.642, na aftrek van wat verloren was, f 2468, of bijna $21\frac{1}{5}\%$, verdiend. Daarentegen is op een bedrag van f 7866 wegens enige beschadigde monsters van manufacturen uit Nederland, 3268 lb vervalst Siams tin uit 1763 dat uit Kharg was teruggestuurd, 779 beschadigde roggenvellen en diverse kleinigheden f 2926, of $37\frac{1}{6}\%$, verloren. Dit is conform de besluiten van 22 mei, 30 augustus, 21 september en 27 november 1764. Voor de handel op Japan zijn 640 beschadigde pelings, 800 lb onbruikbare zaadlak en 25.407 roggenvellen afgekeurd. Op 119 lb ruinaswortels, die om bederf te voorkomen zijn verkocht, is f 8066 verlies geleden. Een restant Bima's wortelhout van 351.022 lb, dat in 1760-1762 was aangevoerd, maar niet meer uit Nederland werd gevraagd [fol. 2107] en in Azië niet is te verkopen, t.w.v. f 7507 bracht maar f 1898 op. Het verschil is ten laste van een restant sapanhout van 1.529.432 $\frac{3}{4}$ lb gebracht dat voor f 38.425,- staat ingeboekt. De verkoopprijs daarvan is f 3,- de 100 lb wat dus uitkomt op f 45.883,-, wat meer is dan voor Bima's verfhout wordt gerekend. Een partij van 12.250 lb gewone witte benzoë, die als geschenk was ontvangen, is met ruim $10\frac{1}{8}\%$ winst omgezet, maar een andere partij van 50.000 lb is met 15 % winst tevergeefs te koop gezet. De voorgaande en deze posten zijn in de besluiten van 30 oktober, 6 en 23 november 1764 te vinden. Volgens het besluit van 30 augustus is op 2364 lb karet met een inkoopprijs van f 2769, maar f 3245, of bijna $117\frac{1}{4}\%$, winst gemaakt. Wegens door te lang liggen beschadigde manufacturen, [fol. 2108] is de gewezen opperkooplieden van het kasteel f 2509 ter vergoeding opgelegd. Een Chinese luitenant aan wie uitstel van betaling voor gekochte tin van f 2400,- was verleend, is verdwenen. Zijn bezittingen brachten weinig op, waarop zijn borgen direct aan de advocaat-fiscaal zijn overgegeven om Compagnies belang te behartigen. Bovendien is de Compagnie veilig gesteld voor f 354.203 die de vendumeesters Pieter Mossel en Steven Lieve Garrison voor verkochte goederen schuldig waren. Wegens vertrek naar Nederland liet men Mossel voor de helft daarvan borgen stellen. [fol. 2109] Toen er reeds f 24.000,- op was afbetaald, is Garrison bij besluit van 30 augustus 1764 op zijn voorstel opgedragen om het hele bedrag binnen 2 à 3 maanden te voldoen. Voor uitgebreide informatie over belastingen en ontheffingen, in- en afschrijvingen wordt verwezen naar de besluiten van 7 en 21 februari, 13 en 27 maart, 6 april, 1, 4, 11, en 29 mei, 15, 18 en 25 juni, 24 juli, 21 augustus, 11, 14, 18 en 25 september, 9 en 19 oktober, 23 en 27 november, 6 en 21 december 1764. Onder Bengalen is reeds over provisiegeld gesproken. De gerepatriëerde oud-directeur Adriaan Bisdorff [fol. 2110] is voor wat hem direct aangaat, alsmede voor waarvan niets meer te krijgen valt, belast met f 11.720. Bij besluit van 21 december 1762 heeft hij zich geheel onderworpen aan de arbitrage van Heren XVII, die dit bedrag dus kunnen invorderen. Ter afschrikking van anderen voor onware opgaven is bij besluit van 19 juni 1764 de schipper van de Ruiteveld, die voor China was bestemd, Assuerus van den Berg, met een opslag van 100 % belast voor op de reis van Nederland naar Batavia excessief afgeschreven uitrustingsgoederen. Wel was men noodzaak om f 7749 als risico ter zee af te boeken voor dat deel van het Chinese goud dat met de pantjalang Overmaas verloren was gegaan. De Chinees Ong Kingko moest bij besluit van 10 april 1760 [fol. 2111] een groter bedrag betalen, maar hij was overleden. De opbrengst van zijn boedel van f 767 laat niet alleen geen verdere vermindering toe, maar ook zijn ene borg is zonder nalatenschap overleden en de andere is vertrokken, zoals de besluiten van 29 maart en 21 augustus 1764 laten zien. Intussen is op 28 mei de opbrengst van f 1117 uit de verkoop van 96 verkochte dourias van de bekende gerepatriëerde Emanuel Hendrik Kantzou, ten gunste van de sicca ropia's gebracht die in Bengalen waren gestolen. Daarentegen is de volgende dag besloten om een overschot van f 6963 in de administratie